

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 24
din data de 18.01.2023

Dosar nr.: 735/09.09.2021

Petent(ă): administrator S.C. Dialuk Construct SRL

**Reclamați: Unitatea Administrativ Teritorială Ciugud prin primar în funcție
: Consiliul Local Ciugud**

Obiect: refuzul prelungirii autorizației de construcție motiv pentru care petentului i s-a reziliat contractul (criteriul etnia romă)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei/lui

1. administrator S.C. Dialuk Construct SRL cu adresa în Alba Iulia, B.dul Revoluției 19859, nr. 5, bl.V1D, ap.14, jud. Alba

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Unitatea Administrativ Teritorială Ciugud cu sediul în Ciugud, str. Simion Bran nr.10, jud. Alba

3. Consiliul Local Ciugud cu sediul în Ciugud, str. Simion Bran nr.10, jud. Alba

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora.

6. Prin adresa nr. 6753 din 05.10.2021 (file 9-11 din dosar) au fost citate părțile.

7. Prin adresa nr. 8233 din 02.11.2021 petentul a solicitat un termen de audiere cu exprimarea dorinței de a fi prezent la audieri (fila 12 din dosar). Prin adresa nr. 1475 din 25.02.2022 părțile au fost citate pentru termenul de 22.03.2022. La audieri, a fost prezent doar petentul.

8. Prin adresa nr. 9210 din 07.12.2022, s-a transmis punctul de vedere petentului în vederea formulării de concluzii scrise (fila 71 din dosar).

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Prin adresa nr. 6753/09.069.2021 petentul reclamă faptul că i s-a reziliat contractul de concesiune. Acesta, de etnie romă, în calitate de antreprenor, administrator al a societății Dialuk Construct SRL susține faptul că în anul 2017 a solicitat primăriei Ciugud să îi concesioneze un teren pentru a construi o clădire formată din: parter, etaj 1 și pod, cu destinația „Centrul de Formare Profesională”, domeniul construcțiilor. Valabilitatea autorizației este practic de 12 luni, având în vedere data de la care au demarat lucrările, în interiorul celor 6 luni, de la data de 12.09.2019.

10. Așa cum prevede Legea nr. 50/1991, cu modificările aduse, alin. 5, al articolului 7: *autoritatea emitentă a autorizației de construire stabilește o perioadă de valabilitate de cel mult 24 de luni de la data emiterii, interval în care solicitantul are dreptul să înceapă lucrările.* Valabilitatea autorizației se extinde de la data consemnată în înștiințarea prevăzută la alin. (8) pe toată durata de execuție a lucrărilor prevăzute prin autorizație, în conformitate cu proiectul tehnic, în situația petentului, **autorizația emisă nu a respectat termenul prevăzut de lege, ca urmare a unor evidente fapte discriminatorii, pe care le manifestă primarul față de cetățenii de etnie romă.**

11. Din cauză că termenul acordat a fost prea scurt, fără respectarea legii, nu a reușit să termine întreaga construcție până la recepția finală a acesteia. Ba mai mult, în perioada pandemiei a fost nevoit să lucreze mai încet, chiar să oprească lucrările din motive financiare, scăzând drastic cifra de afaceri la societatea DIALUK CONSTRUCT S.R.L.

12. Alin. 7, art. 7 din Legea nr. 50/1991, cu modificările aduse, arată:
(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6) și (6) ¹ în cazul justificat în care lucrările de construcții nu pot fi începute ori nu pot fi executate integral la termenul stabilit, investitorul poate solicita autorității emitente prelungirea valabilității autorizației cu cel puțin 15 zile lucrătoare înaintea expirării acesteia. Prolungirea valabilității autorizației se poate acorda o singură dată și pentru o perioadă nu mai mare de 12 luni.

13. Practic, petentul ar fi putut beneficia de un timp de cca. 6 luni pentru finalizarea construcției, având în vedere pandemia de COVID 19, care s-a declanșat în luna martie 2020.

14. Consiliul comunei Ciugud a adoptat Hotărârea nr. 88/17.09.2020 prin care s-a reziliat contractul de concesiune nr. 7302/2017 și s-a dispus evacuarea terenului, pentru motivul că nu a finalizat clădirea, cu destinația respectivă și dorește să demoleze clădirea, clădire în care a investit bani, timp, muncitori, o clădire care ar crea foarte multe locuri de muncă prin calificarea obținută de beneficiarii Centrului de formare profesională.

15. Petentul este de opinie că primarul și Consiliul Local nu au respectat prevederile Legii nr. 50/1991 și într-un mod abuziv au emis Hotărârea nr. 88/17.09.2020.

Susținerile părților reclamate

Susținerile UAT Cugiud și Consiliul Local al Comunei Ciugud

16. Prin adresa nr. 8630 din 15.11.2021 (fila 49- 70 la dosar) părțile reclamate au invocat **excepțiile** următoare cu privire la cele sesizate de petent:

- **excepția lipsei calității procesuale active a petentului** motivat de faptul că singurele raporturi juridice care au avut loc între cele două părți reclamate și petent îl reprezintă cele două contracte de concesiune, încheiate între UAT Comuna Ciugud și S.C. Dialuk Construct SRL, nicidecum cu petentul, în mod personal, acesta din urmă având doar calitatea de administrator al persoanei juridice.

- **excepția necompetenței materiale** a CNCD cu precizarea că aspectele sesizate au fost tranșate de către instanța de judecată, potrivit dosarului nr. 130/107/2021- Tribunalul Alba, respectiv dosar nr. 1408/176/2021 - Judecătoria Alba Iulia. Petentul a contestat în instanță Hotărârea Consiliului Local prin care s-a reziliat contractul de concesiune și a solicitat suspendarea și respectiv anularea Hotărârii Consiliului Comunei Ciugud nr. 88/2020 întrucât, până la data adoptării hotărârii, investiția la care SC Dialuk Construct SRL s-a obligat prin contract, nu era finalizată.

17. Prin sentința nr. 55/CAF/2021, rămasă definitivă prin respingerea recursului, Tribunalul Alba a respins cererea de suspendare a Hotărârii Consiliului local ca fiind neîntemeiată. (fila 64 la dosar)

18. Precizează faptul că petentul a mai avut încheiat în Comuna Ciugud un contract de concesiune, înregistrat cu nr. 7041/10.09.2014, întrucât nici de această dată SC Dialuk Construct SA nu a respectat prevederile contractuale acesta a fost reziliat prin Hotărârea Consiliului Local Ciugud nr. 42/2017.

19. În probațiune a depus în copii următoarelor înscrisuri (filele 49-70 din dosar):

- extras carte funciară
- Hotărârea Consiliului Local Ciugud
- contractul de concesiune
- proces verbal de predare primire a terenului
- actul adițional 1, 2 și nr.3
- raport de specialitate nr. 8795
- planșe foto
- notificare de evacuare
- Sentința nr. 55/CAF/2021

IV. Motivele de fapt și de drept

20. Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor are următoarele prevederi relevante privind excepțiile invocate:

„Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30. (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere. (2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31. (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul. (2)

Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32. Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.

Art. 63. (1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.

(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.

Art. 64. (1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent.

(2) Dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.

(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

21. Raportat la partea reclamată, având în vedere obiectul petiției formulate, precum și prevederile mai sus enumerate din Ordinul nr. 144/11.04.2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la C.N.C.D., publicat în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director urmează să unească excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de către partea reclamată, motivată prin faptul că aspectele sesizate au fost tranșate de către instanța de judecată, potrivit dosarului nr. 130/107/2021-Tribunalul Alba, respectiv dosar nr. 1408/176/2021 - Judecătoria Alba Iulia având ca și obiect evacuare, cu fondul petiției, urmând analizarea dovezilor depuse în prezenta cauză. De asemenea, Colegiul mai reține calitatea procesuală activă a petentului, cu mențiunea că analiza Colegiului nu se referă la raporturile juridice care au avut loc între cele două părți reclamate și petent, raționamentul va porni de la analiza refuzului prelungirii autorizației de construcție prin prisma criteriului invocat de către petent, și anume criteriul etnic.

22. **În fapt**, Colegiul director reține că petentului i s-a reziliat contractul de concesiune teren cu destinație construire clădire.

23. **În drept**, sub aspectul incidenței prevederilor **art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată**, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre **criteriile** prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, **discriminarea directă** presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această **legătură de cauzalitate** reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în

particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

24. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, prevăzută în art. 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

25. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

26. Din sesizare și susținerile existente la dosar Colegiul reține că petentul invocă criteriul etnic ca fiind motivul refuzului prelungirii autorizației de construcție, dar, din probatoriul depus de către partea reclamată, reiese faptul că nu se poate reține reaua credință a părților reclamate și culpa acestora prin prisma faptului că a impus petentei condiții oneroase în ceea ce privește termenul de ridicare a construcției, aspecte reținute de către Tribunalul Alba, prin Sentința nr. 55/CAF/2021 (fila 70 la dosar). De asemenea, Instanța a mai reținut că petenta și-a asumat fără echivoc obligația de a finaliza investiția în termen de 12 luni, mai mult chiar, a beneficiat de clemența pârâtei UAT în sensul că termenul de finalizare a construcției a fost prelungit succesiv prin trei acte adiționale acordându-se termen de grație pentru finalizarea investiției până la data de 22.09.2020, cu toate acestea petenta nici la acel moment nu a finalizat investiția.

27. Prin urmare, Colegiul director constată faptul că nu există o legătură de cauzalitate între criteriu invocat de către petent (etnia romă) și refuzul prelungirii autorizației de construcție. Ca atare, nu se încalcă prevederile art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, și anume nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, respectiv motivul refuzului prelungirii autorizației de construcție fiind neîndeplinirea obligațiilor asumate de către petent.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN – Membru

SULIMAN SECYL – Membru

Data redactării: 11.02.2023

Motivat/redactat: P.C.S./F.V.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

